

maal, hvorvidt disse Husmænd skal være tvunget til at have stormskadeforsikret eller ikke. Der har et Flertal, hvis jeg husker ret, ment, at de skulde være tvunget dertil, et Mindretal, at det skulde være frivilligt. Men jeg har ikke noget imod, at man har indført her i Lovforslaget, at de skal stilles frit — i alt Fald er det uheldigt, at det efter den ene Lov er tvungent og efter den anden frit.

Jeg vil gerne slutte med at sige, at naar vi her paa Rigsdagen Aar efter Aar staar overfor at skulle yde Millionbeløb, som det jo er, til Oprettelse af Husmandsbrug — og det gør vi jo i Erkendelse af, at det er nødvendigt for at skabe Erhverv ude paa det danske Bondeland —, saa tror jeg, at en af de væsentligste Aarsager dertil er den, at man fra Rigsdagens Side ikke vil være med til at tage Kapitalens Spekulation ud af den danske Jord. Jeg tror ikke, vi kommer ind under gode Forhold med Hensyn til vor Landbrugslovgivning, særlig for de mindre Landbrug, før vi faar det Princip fuldt ud gennemført, som er nedlagt i Jordlovene af 1919, at Jordrenten inddrages i Samfundets Kasse. — Med disse Bemærkninger kan jeg paa mit Partis Vegne anbefale, at vi vedtager de foreliggende Lovforslag.

Marie Hjelmer: Jeg vil gerne knytte et Par Bemærkninger til de Udtalelser, som min ærede Partifælle fremsatte angaaende gifte Kvinders Forhold til Statshusmandsbrug. Det har i mange Aar været ønsket i Kvindekredse, at gifte Kvinder kunde være Statshusmænd, og det er overhovedet ønsket af alle Kvinder — det tror jeg, jeg tør sige —, at man ikke umyndiggør en Kvinde, fordi hun gifter sig. Det skulde synes at være et almindeligt menneskeligt Krav, at hun kan vedblive at fastholde sin Selvstændighed som Individ. Men nu kommer man her og sætter en Paragraf ind i en ny Lov, som vi skal vedtage i det Herrens Aar 1924, hvori man skriver, at en Enke, hvis hun indgaar nyt Ægteskab, ikke kan fortsætte sit Forhold til Statskassen, hvis Manden ikke opfylder Betingelserne for at være Statshusmand. Man vil altsaa foreskrive en Enke, der sidder med et Statshusmandsbrug, hvilken Mand hun skal gifte sig med. Hun kan ikke gifte sig med et Landpostbud — man skulde ikke tro, det kunde genere hendes Statshusmandsbrug. Hun kan ikke gifte sig med en Lærer, hun kan ikke gifte sig med en Mand af noget frit Erhverv. Nej, han skal være Landmand,

ellers skal hun opgive sit Husmandsbrug, eller hun kan ikke gifte sig. Det undrer mig meget, at den højtærede Landbrugsminister med sit overordentlig udviklede Frihedsbegreb kan komme og foreskrive Rigsdagen en saadan Bestemmelse. Jeg maa maaske i Parentes bemærke, at det stemmer overordentlig ilde med de Principper, som vi har nedlagt i den Ægteskabslov, vi om faa Dage skal vedtage her i Tinget.

Da et Mindretal i Folketinget foreslog, at disse indskrænkende Bestemmelser skulde bortfalde, kom Landbrugsministeren med enkelte Udtalelser derom, som vist nok har været meget lidt overtænkte. Den højtærede Minister siger, at enhver, der er fortrolig med Livet i et Husmandsbrug, maa være klar over, at den første Betingelse for, at det kan gaa godt, er den, at der er baade en Mand og en Kone. Men jeg har dog ikke hørt, at de Statshusmandsbrug, som ugifte Kvinder har, ikke gaar godt, fordi de ikke har en Ægtemand. Jeg ser jo ogsaa her, at der i § 22 staar, at hvis Statshusmanden afgaar ved Døden, kan hans Enke forblive i Besiddelse af Bruget. Hvordan kan det rime sammen med, at et Husmandshjem ikke kan gaa, hvis der ingen Mand er? Det forstaar jeg ikke.

Senere hen i sin Tale i Folketinget siger Landbrugsministeren, at det vil være meget uheldigt, hvis man gaar den Vej at aabne Adgang til, at en Kvinde, der er gift med en Haandværker eller en Lærer, eller hvem det nu maatte være, skulde kunne faa tildelt et Laan for at oprette et Husmandsbrug. Jeg kan nu heller ikke rigtig indse Berettigelsen af denne Udtalelse, men jeg kunde for saa vidt gaa med til, at man sagde: gift Kvinde, der ikke før har haft Husmandsbrug, vil ikke kunne komme i Besiddelse af saadanne Brug. Men at afskære en Kvinde, der har et Husmandsbrug, fra at fortsætte, fordi hun gifter sig med en anden end en Landmand, finder jeg ganske urimeligt og uretfærdigt.

Landbrugsministeren (Madsen-Mygdal): Jeg kan kun takke de ærede Ordførere for den Modtagelse, disse Lovforslag har faaet fra alle Partiernes Side, idet jeg forstaar de faldne Udtalelser saaledes, at man er rede til fra alle Sider at yde Medvirkning til, at Lovforslagene fremmes i den forholdsvis korte Tid, der er beskaaret denne Behandling. Blandt Ordførerne var det jo egentlig kun det ærede 2det Medlem for 5te Kreds (Jensen [Aale]), der fandt Anledning til at udtale, at der